

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1869

av Penilla Gunther (KD)

Skydd mot merkostnader för boende i LSS-bostäder

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda skyldigheten för kommunerna att säkerställa att ingen får merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning till följd av hyressättningen i LSS-bostäder.

Motivering

Det är en viktig politisk princip att människor inte ska ha merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning. Merkostnadsprincipen åsidosätts dock när det gäller de cirka 25 000 personer som bor i gruppboende eller annan bostad med särskild service enligt LSS. Hyran för ett rum med kökvrå i gruppboende uppgår inte sällan till 8 000 kr i månaden. På grund av sin funktionsnedsättning har de behov av det personaltöd och den omvårdnad som ges i gruppboendet. De personerna har därför inga valmöjligheter för boende med lägre hyra.

Sjukersättningen för dessa människor är låg och även med bostadstillägg är det många som lever under existensminimum. De blir beroende av ekonomisk hjälp från anhöriga eller tvingas söka försörjningsstöd. Det finns en skyddsparagraf mot detta i LSS (19 §) som säger att när avgift för LSS-boende tas ut så ska kommunen se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov. På grund av rådande domstolspraxis kan kommunerna dock kringgå denna skyddsbestämmelse genom att istället välja att tillämpa hyreslagen och vid hyressättningen bland annat räkna in tillgång till gemensamma utrymmen och personal.

Samtliga kommuner i Sverige tar ut hyra istället för avgift, vilket innebär att personer som bor i LSS-bostad har en avsevärd merkostnad på grund av sin funktionsnedsättning. Skyddsparagrafen har med andra ord inget reellt värde.

LSS-kommittén föreslog redan år 2008 att *”regeringen skyndsamt bör utreda hur den enskilde som fått ett beslut om gruppbofastad eller bostad med särskild service för vuxna enligt LSS inte ska behöva få merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning till följd av hyressättningen för dessa bostäder”*.

Regeringen bör ta tag i den utredning som LSS-kommittén förordade. Den ekonomiska situationen för personer med funktionsnedsättning måste förbättras och säkras upp så ingen ska behöva vara beroende av att anhöriga stöttar upp med egna medel. För att en sådan förbättring ska komma till stånd måste principen att ingen ska ha merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning följas genom att LSS skärps.

När utredningen är klar kan ställning tas till konsekvenserna för kommunerna om en bestämmelse införs som medför skyldighet för kommunerna att följa regeln om förbehållsbelopp i 19 § LSS eller på annat sätt säkerställa att ingen får merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning till följd av hyressättningen i LSS-bostäder.

Penilla Gunther (KD)